

Pla de foment lector de centre

C.E.I.P.
TORREBLANCA

ÍNDEX

1. Introducció general: per què i per a què un pla de foment de la lectura al centre.
2. Què hem d'entendre per lectura?
3. Foment de la lectura i també de l'escriptura.
4. Anàlisi prèvia de la situació inicial.
5. Objectius generals del Pla Lector de Centre.
6. Objectius, actuacions i criteris d'avaluació per a cadascun dels sectors implicats:
 - 6.1. El professorat.
 - 6.2. L'alumnat:
 - Activitats inserides dins del currículum ordinari de l'alumnat i de l'aula: aprenentatge de la lectura i aprenentatge mitjançant la lectura.
 - Activitats específiques de foment de la lectura (pel gust de llegir): de motivació prèvia, a fer durant la lectura i per a després de la lectura, tant a l'aula com a la biblioteca, etc.
 - Activitats commemoratives relacionades amb el llibre i la lectura d'àmbit general: de cicle, de centre, de localitat, etc.
 - Estratègies de reforçament i de consolidació permanent.
 - 6.3. Les famílies.
 - 6.4. L'entorn del centre (biblioteca, ajuntament, llibreries, entitats cíviques i socials, editorials, etc.).
7. Recursos disponibles i necessaris per a aplicar el pla lector de centre:
 - 7.1. Biblioteques d'aula.
 - 7.2. Biblioteca del centre.
 - 7.3. Aula d'informàtica.
 - 7.4. Recursos humans.
 - 7.5. Altres recursos.
8. Responsabilitats: a qui li correspon aplicar totes i cadascuna de les actuacions del pla de foment lector.
9. Temporalització, avaluació, revisió i propostes de millora.
10. Difusió del pla lector de centre.
11. Model per a la programació d'una activitat.

1. INTRODUCCIÓ GENERAL: PER QUÈ I PER A QUÈ UN PLA DE FOMENT DE LA LECTURA AL CENTRE

Fomentar la lectura ha sigut sempre, per sort, un dels objectius principals de totes les persones que, d'una manera o d'altra, han tingut la responsabilitat d'educar les noves generacions. Ensenyants, bibliotecaris, escriptors i escriptores, professionals de l'animació sociocultural, s'han plantejat com transmetre l'interés per la lectura als xiquets i les xiquetes amb més possibilitats d'èxit per crear-los l'hàbit lector i iniciar-los en el camí de l'aprenentatge autòcton: és a dir, que siguin capaços d'aprendre a aprendre.

Perquè, en realitat, si hi ha alguna cosa que ningú no posa en dubte és que una de les finalitats primordials de l'educació ha de ser aconseguir ciutadans lectors. Sobretot, perquè sense l'adquisició d'aquesta habilitat privem les persones del coneixement personal cívic i cultural necessari per a moure's en la societat amb autonomia conscient i llibertat plena.

Naturalment, aquesta idea ha sigut sempre compartida pel professorat del centre que l'ha tinguda en compte en la pràctica docent diària. No obstant això, des de la nostra responsabilitat professional i conscients que sempre es pot –i es deu– millorar, veiem la necessitat de concretar un pla de foment de la lectura que siga capaç d'unificar estratègies, optimitzar recursos i sistematitzar accions per a obtenir resultats més satisfactoris entre l'alumnat del centre que augmenten els índexs lectors, afavorisquen la comprensió lectora i que impliquen l'aprenentatge de les competències bàsiques, especialment:

- a) la comunicació lingüística,
- b) el tractament de la informació i la competència digital,
- c) la competència cultural i artística,
- d) la competència per a aprendre a aprendre.

I aquesta és precisament la nostra missió com a docents: facilitar-los l'adquisició de l'hàbit de la lectura. En altres paraules: hem de ser mediadors i fer de pont entre els llibres i els xiquets, estimular-los i, sobretot, orientar-los en les lectures.

Amb aquest pla de foment de la lectura pretenem tots els docents treballar d'una manera coordinada, coherent i conjunta.

2. QUÈ HEM D'ENTENDRE PER LECTURA?

Però... què entenem per lectura? I què significa per a nosaltres fomentar-la? Quines són les pràctiques didàctiques més adequades per a fer-ho? Aquestes són preguntes que convé necessàriament plantejar-se abans de començar la redacció del pla de foment lector de centre.

Naturalment, no es tracta –ara i ací– de fer una exposició teòrica sobre el concepte de lectura, ni sobre l'evolució d'aquest concepte al llarg de la història. Hi ha ja una bibliografia bastant extensa sobre el tema que es pot consultar amb facilitat i que nosaltres, en qualsevol cas, no faríem més que resumir en cas d'expressar en aquest document algunes idees al respecte. Volem manifestar unes conclusions que considerem necessàries de tenir en compte:

- **La lectura és una font d'informació, d'aprenentatge i de plaer.** Per tant, llegim de manera diferent segons quin siga el nostre objectiu.
- **Llegir no és únicament saber descodificar un text, sinó saber entendre'l.** Si no els comprenem, els textos acaben per resultar-nos avorrits i la lectura deixa de ser una activitat satisfactòria. Per això, el treball sobre la comprensió lectora és bàsic i ineludible en qualsevol projecte o pla de foment lector que es vulga fer amb garanties d'èxit.
- Si la lectura és una font d'informació i d'aprenentatge, això significa que **la lectura no és una activitat exclusivament de caràcter literari** i, per consegüent, en un pla de foment de la lectura s'han de programar també activitats de lectura relacionades amb les temàtiques de les àrees no lingüístiques: coneixement del medi, artística, religió, matemàtiques, història, ciències, educació física, etc.
- Tampoc **no s'ha d'associar la lectura als textos que es transmeten en format llibre**, ja que també es fomenta l'hàbit lector mitjançant els còmics, les revistes, els periòdics... i, sobretot, en l'època actual no hem d'oblidar mai que es fa molta lectura amb l'ús de suports digitals i amb Internet.

3. FOMENT DE LA LECTURA I TAMBÉ DE L'ESCRITURA

Per a nosaltres, el foment de la lectura és el conjunt d'activitats, jocs i estratègies que faciliten, a poc a poc, el contacte dels xiquets i les xiquetes amb els llibres i que

permeten, a través del plaer de la lectura, la creació, la formació i la consolidació d'un hàbit lector permanent i necessari per a la formació integral de les persones.

De la definició anterior, deduïm que hi ha una gran diversitat d'accions i d'activitats educatives que en un centre es poden classificar com a pràctiques favorables a la lectura. De fet, la lectura en veu alta de l'enunciat d'un problema matemàtic i la resolució de la incògnita plantejada és també un exercici de comprensió lectora i, per tant, de foment lector. O com ho és el fet de veure que el professor o la professora són lectors.

I com ho és també, sens dubte, qualsevol activitat que potencie l'ús de l'escriptura, tant a l'hora d'expressar bé les idees i els continguts que es pretenen comunicar als altres, com quan es tracta de plasmar la bellesa i la ficció de la creativitat de l'alumnat.

En aquest sentit, afirmem que un bon pla de foment de la lectura ha de contenir també activitats d'estímul de l'escriptura. Probablement, aquesta ferramenta essencial també en l'aprenentatge de l'alumnat reclama un tractament especial que no renunciem a mamprendre en un futur, però, de moment, creiem que, mentre no hi haja un pla específic de foment de l'escriptura, bé està que n'incloquem activitats en aquest pla de foment de la lectura.

4. ANÀLISI PRÈVIA DE LA SITUACIÓ INICIAL

ACTUACIONS I ACTIVITATS QUE FEM EN RELACIÓ AMB EL FOMENT DE LA LECTURA

DESTINADES AL PROFESSORAT

FEM HABITUALMENT:

- Elaborem per cicles una llista d'obres de lectura col·lectiva a classe o de lectura obligatòria per part de l'alumnat per a cada curs escolar.
- Al llarg del curs escolar visitem la biblioteca del poble.
- Col·labora tot el professorat en la preparació i realització de les activitats d'animació a la lectura que s'organitzen col·lectivament al centre.
- ...

PROPOSTES DE MILLORA:

- Hauríem d'aprofitar més la informació que podem trobar per internet en portals com per exemple: "mestre a casa".

DESTINADES A L'ALUMNAT

El curs passat, al tercer trimestre, es va elaborar un pla de millora de la competència lingüística on es va arribar a uns acords per tal de fomentar la lectura en cada cicle.

En cada cicle

FEM HABITUALMENT:

INFANTIL:

Durant el cicle d'infantil:

- Es podrà realitzar la biblioteca viatgera a casa.
- I en els diferents tallers de nivells, hi ha un taller, en algun trimestre, destinat al foment de la lectura (contes, dramatitzacions, ...)
- Taller de famílies (contar contes, dramatitzar-los, ...)
- Es conten contes`per part dels mestres
- Iniciar la lectura a partir dels noms propis

1R CICLE:

Les actuacions que es duen a terme al primer cicle són:

- Lectura en silenci i en veu alta de diferents tipus de textos.
- Donat un conte, diferenciar: títol, personatges, les parts, l'autor ...
- Potenciar la biblioteca d'aula creant un racó on puguen gaudir de la lectura.
- utilitzar les noves tecnologies com la informàtica per a treballar textos.
- Fer audicions de contes populars que motiven als xiquets/es.

2º CICLE

- Es donarà assíduament contes adequats al seu nivell per tal de motivar el foment de la lectura.
- Se potenciarà que l'alumnat gaudisca de la lectura com a oci en casa.
- S'utilitzarà textos de comprensió: contes, poemes amb les TIC.
- Llegir trimestralment un mateix llibre de manera col.lectiva, en silenci i en veu alta. Una sessió setmanal es treballarà la comprensió oral del llibre triat a partir de preguntes formulades pel mestre o per qualsevol alumne.

3R CICLE

- Fomentar la lectura a l'escola i a casa a través de la lectura mensual d'un llibre triat voluntàriament per l'alumne. El qual, haurà de fer un resum oral i escrit general del mateix.
- Llegir trimestralment un mateix llibre de manera col.lectiva, en silenci i en veu alta. Una sessió setmanal es treballarà la comprensió oral del llibre triat a partir de preguntes formulades pel mestre o per qualsevol alumne.
- Utilitzar el diccionari.
- Reconèixer, identificar i aprendre a compondre diferents tipus de textos escrits a través d'un model donat: diàlegs, poemes, còmics, notícies periodístiques, receptes de cuina...

A tot el centre

FEM HABITUALMENT:

- Visitar la biblioteca del poble.
- Biblioteca d'aula.
- Biblioteca viatgera.
- Setmana del llibre.
- Confecció d'un conte conjunt i la seua lectura.

PROPOSTES DE MILLORA:

- Planificar les activitats destinades a l'alumnat d'una manera periòdica.
- Hauríem d'establir criteris i instruments d'avaluació de les activitats per saber si són efectives o no.
- Hauríem d'unificar actuacions i activitats, de manera que aquelles que es consideren molt interessants i positives es feren en totes i cadascuna de les aules i àrees del centre.
- ...

DESTINADES A LES FAMÍLIES

FEM HABITUALMENT:

- En totes les reunions de tutoria de començament del curs, el professorat ressalta la importància que té llegir per a l'aprenentatge de l'alumnat i incideix en el fet que els xiquets i les xiquetes que lligen normalment tenen millors resultats.
- Al llarg del curs proposem a les famílies les accions que poden afavorir el foment de la lectura en l'àmbit familiar.

PROPOSTES DE MILLORA:

- Hauríem de planificar i ampliar les activitats destinades a les famílies d'una manera clara.
- Hauríem de plantejar-nos una col·laboració més estreta amb l'AMPA del centre i implicar-los perquè participen en activitats formatives destinades als pares i les mares.
- ...

ÚS DE LES INSTAL·LACIONS: BIBLIOTECA D'AULA, AULA D'INFORMÀTICA, ETC.

En la biblioteca d'aula

FEM HABITUALMENT:

- Cada any destinem una quantitat de diners del centre a comprar llibres i materials necessaris per al funcionament de la biblioteca d'aula.

PROPOSTES DE MILLORA:

- Ampliar l'espai físic del centre per poder gaudir d'una biblioteca de centre.

En l'aula d'informàtica

FEM HABITUALMENT:

- L'aula és utilitzada per totes les classes i nivells del centre: és a dir, per tot l'alumnat, menys Infantil 3 anys que utilitza l'ordinador a l'aula.
- Cada any destinem una quantitat de diners del centre a comprar materials necessaris per al funcionament de l'aula d'informàtica.
- ...

PROPOSTES DE MILLORA:

- Seria convenient tindre una programació progressiva per nivells i cicles de les activitats que es fan a l'aula d'informàtica.
- No s'utilitza l'aula d'informàtica per a fer treballs de recerca informativa en tots els nivells i cicles.

PARTICIPACIÓ I COL·LABORACIÓ AMB L'ENTORN

FEM HABITUALMENT:

- Participem en les activitats de foment de la lectura convocades per la biblioteca municipal de la nostra localitat.
- Participem en l'oferta cultural i educativa que programa l'Ajuntament.

PROPOSTES DE MILLORA:

- No tenim cap relació amb els escriptors i les escriptores de la localitat, ni tampoc amb els de la nostra comarca i hauríem de tenir-ne.
- Potser, hauríem de divulgar més les activitats que fem i sol·licitar la col·laboració dels diferents mitjans de comunicació locals i comarcals,
- Hauríem d'iniciar contactes amb associacions i entitats de caràcter cultural de la nostra comarca amb les quals podríem programar activitats conjuntes relacionades amb el foment de la lectura i l'escriptura.
- Participem en els concursos d'escriptura que es convoquen a la localitat i en altres, d'altres llocs, que considerem interessants.
- ...

5- OBJECTIUS GENERALS DEL PLA LECTOR DE CENTRE

Segons l'Ordre 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana, per la qual es regulen els plans per al foment de la lectura en els centres de la Comunitat Valenciana, els objectius generals que s'han de promoure són els següents:

1. Fomentar en l'alumnat l'interés per la lectura i desenrotllar l'hàbit lector.
2. Afavorir la comprensió lectora des de totes les àrees, matèries, àmbits i mòduls del currículum.
3. Fomentar en l'alumnat la lectura com a activitat d'oci i de gaudi.
4. Promoure la col·laboració i participació de les famílies i altres membres de la comunitat educativa de l'entorn en les activitats derivades dels plans de foment de la lectura.
5. Estimular l'ús de fonts documentals complementaris al llibre de text, tant en suports impresos com en suport digital i audiovisual.
6. Fomentar en l'alumnat una actitud reflexiva i crítica per mitjà del tractament de la informació.
7. Potenciar l'ús i la dinamització de les biblioteques dels centres docents i adequar-les als objectius i actuacions arrellegats en el pla.
8. Reforçar la figura dels mitjans audiovisuals i digitals com a mitjans de suport a la lectura.
9. Contribuir al desenrotllament de la competència lingüística en l'alumnat.

Per altra banda, a més dels objectius especificats en l'Ordre 44/2011, de 7 de juny, el nostre centre considera també important afegir-ne els següents:

- Incidir de manera especial a l'hora de promoure la lectura literària en el coneixement dels escriptors i les escriptores de literatura infantil i juvenil en valencià, com també de tots els qui formen part de la rica tradició literària en la nostra llengua, sense que això signifiqui oblidar el coneixement literari de les altres llengües.
- Fer del foment de la lectura un recurs útil i motivador per a celebrar al centre les efemèrides anuals que es consideren d'interès educatiu: l'any

dedicat a un escriptor o escriptora en particular, o bé a un gènere, o a un fet històric o una matèria o tema concret.

- Fer present la lectura en totes les activitats didàctiques fetes per a treballar els temes transversals i les commemoracions periòdiques que tenen lloc tots els cursos escolars: el 9 d'Octubre, el Dia de la Pau, el Dia de l'Arbre, el Dia de la Dona, etc.

6- OBJECTIUS, ACTUACIONS I CRITERIS D'AVALUACIÓ PER A CADASCUN DELS SECTORS IMPLICATS

6.1. PROFESSORAT	
OBJECTIUS:	
1. Fer gaudir a l'alumne de la lectura. 2. Participar en l'elaboració del pla de foment lector anual del centre aportant idees i fent-ne una avaluació del pla en finalitzar cada curs escolar. 3. Informar-se sobre la lectura infantil i juvenil: tècniques per millorar-la, bibliografia, autors i autores, publicacions, tendències, etc. 4. Elaborar les normes d'ús de la biblioteca del centre o aula, conèixer-les i saber com s'organitza. 5. Elaborar amb l'alumnat les normes d'ús de la biblioteca de l'aula. 6. Col·laborar en les activitats d'animació a la lectura que s'organitzen col·lectivament al centre i específicament de cara a l'alumnat de l'aula. 7. Coordinar la col·laboració entre cicles.	
ACTUACIONS I ACTIVITATS:	CRITERIS D'AVALUACIÓ:
• Fer un grup de treball intercicles. • Constitució de la comissió coordinadora encarregada de redactar el pla de foment lector de cada curs escolar. • Elaboració d'un inventari de llibres de lectura per cicles. • Preparació d'activitats lúdiques i divulgadores destinades a l'alumnat: celebració d'una setmana del llibre, organització de campanyes d'informació lectora i planificació d'activitats específiques destinades a cada nivell i aula. • Elaboració de llistes de llibres per a recomanar en els diversos nivells educatius. • Confecció d'un sistema de seguiment i avaluació del pla acceptat per tot el professorat: fitxes de lectura, notes d'observació, presentacions de llibres llegits, etc. • Avaluació en claustre del pla lector.	–Creació d'un grup de treball per a la redacció del pla: sí o no? –S'han establert uns criteris clars i consensuats sobre el disseny i la redacció anual del pla de foment lector de cada curs escolar? –S'ha fet el dossier informatiu sobre les normes d'ús i funcionament de la biblioteca del centre o d'aula? –S'ha treballat en equip, per cicle i/o departaments per a preparar activitats lúdiques i formatives de foment de la lectura? –Quantes activitats conjuntes de cicle i/o departament i de centre s'han programat a l'any? –S'ha confeccionat i s'ha consensuat un model de seguiment i avaluació de les activitats de foment lector. –Elaboració de l'avaluació final del pla lector per a incloure-la en la memòria general del centre.

6.2. ALUMNAT

OBJECTIUS:

1. Familiaritzar els xiquets i les xiquetes amb els llibres i amb la biblioteca del centre i de l'aula.
2. Iniciar-los en el funcionament de la biblioteca.
3. Aficionar l'alumnat a la lectura i crear situacions funcionals que la facen necessària.
4. Crear hàbits de respecte i de cura envers els llibres i la biblioteca de l'aula, del centre...
5. Informar-los de les diferents possibilitats d'accés al llibre i a la lectura que es donen fora de l'àmbit escolar: biblioteca municipal, llibreries, fires del llibre, etc.
6. Iniciar i/o consolidar la necessitat de constitució i formació de la pròpia biblioteca personal.

ACTUACIONS I ACTIVITATS:

A començament de cada curs escolar, se seleccionaran, programaran i elaboraran les activitats de foment de la lectura i de l'escriptura a fer en cada cicle i nivell educatiu.

Per a la selecció de les activitats es tindrà en compte la relació següent:

- **ACTIVITATS INSERIDES DINS DEL CURRÍCULUM ORDINARI DE L'ALUMNAT I DE L'AULA: APRENENTATGE DE LA LECTURA I APRENENTATGE MITJANÇANT LA LECTURA.**

- Després de la lectura d'un text, tant d'un llibre com d'una unitat didàctica elaborada de qualsevol àrea, dedicar un temps per a comprendre'l, amb preguntes i comentaris.
- Aprofitar la lectura d'un fragment literari seleccionat en el llibre de text o en la unitat didàctica programada per a proposar activitats de recerca d'informació sobre l'autor en llibres, enciclopèdies, Internet, etc. A més, de comentar i incentivar la lectura de l'obra completa.
- Aprofitar els textos poètics i teatrals que apareguen a les unitats didàctiques per a recitar en veu alta, memoritzar, llegir amb la pronunciació i l'entonació adequada, etc.
- Buscar informació sobre un tema tractat en una unitat de coneixement del medi, música, plàstica, matemàtiques, etc. i fer-ne un treball d'ampliació de continguts.
- Seleccionar textos de caràcter divulgatiu sobre temes del currículum de l'alumnat per a llegir-los i comentar-los.
- Lectura col·lectiva dels textos redactats per l'alumnat.

- **ACTIVITATS ESPECÍFIQUES DE FOMENT DE LA LECTURA (PEL GUST DE LLEGIR): DE MOTIVACIÓ PRÈVIA, A FER DURANT LA LECTURA I PER A DESPRÉS DE LA LECTURA, TANT A L'AULA COM A LA BIBLIOTECA, ETC.**

Activitats de motivació prèvies a la lectura:

CRITERIS D'AVUACIÓ:

–Realització d'una prova inicial de comprensió lectora, a començament de curs.

–Seguiment de les activitats fetes per a fomentar la lectura.

–Realització de proves d'avaluació final per a valorar els progressos aconseguits per l'alumnat en relació a la comprensió lectora i l'expressió escrita, tant de textos literaris com de textos no literaris.

• Visitar una biblioteca pública. • Organitzar i decorar la biblioteca d'aula. • Elaborar o revisar les normes d'ús i de funcionament de la biblioteca d'aula. • Estudi de les cobertes dels llibres de lectura (anterior i posterior). • Lectura de ressenyes. • Redacció de recomanacions lectores per al tauler de la biblioteca d'aula. • Presentar llibres a la classe i a la resta dels companys del centre. • Redacció d'una carta a un escriptor o escriptora per demanar informació sobre la seua obra literària i sobre alguns aspectes biogràfics importants. • Programació i realització de l'hora setmanal del conte i lectura col·lectiva d'un conte. • Realització d'intercanvi de correspondència escolar entre l'alumnat de dos centres per tal de comentar i recomanar-se lectures. • Confeció de murals amb la reproducció d'aquells preferits. • Estudi de les característiques principals d'un gènere o subgènere literari determinat i que suscita l'interès de l'alumnat. • Projecció de pel·lícules basades en obres literàries. • Agafar un llibre voluntàriament per llegir-lo i per registrar-ho a l'agenda. Activitats a realitzar durant la lectura: • L'hora de la biblioteca. • Lectura en veu alta de fragments i comentaris sobre el contingut. • Recitació de textos poètics. • Dramatització de textos. • Lectura col·lectiva d'un llibre. • ... Activitats a realitzar després de la lectura: • La fitxa de lectura o conversa amb el professorat per a comentar l'obra llegida. • Llibre fòrum. Organització i realització de debats provocats per la lectura d'un llibre determinat. • Visita d'un escriptor o escriptora. • Realització de jocs relacionats amb la temàtica i el contingut del llibre llegit: el telegrama misteriós, sopa de lletres, jeroglífics, buscar la paraula oculta, la perxa de les paraules, etc. • Realització de jocs relacionats amb les il·lustracions: endevinar el personatge ocult, buscar diferències entre dues il·lustracions, etc.	–Valoració a nivell de cicle o nivell si les activitats de lectura han sigut motivadores. –Grau de satisfacció del professorat i de l'alumnat. –Relació de les dificultats plantejades en el desenvolupament de les accions i de les activitats programades. –Nombre de llibres llegits per cada alumne/a en cada un dels nivells educatius del centre, amb distinció de la llengua en què està publicat i –en nivells superiors– si l'obra és literària o de divulgació de coneixements. –Nivell de motivació lectora de l'aula.

• Il·lustració d'algun passatge determinat. • Transformació en còmic d'alguna escena. • Dramatització d'algun succés o escena del llibre. • Realitzar un taller d'escriptura a partir de qualsevol fragment de l'obra llegida. • Recerca d'informació en llibres, enciclopèdies i Internet sobre l'autor o l'autora d'un llibre, sobre el gènere utilitzat, la temàtica, etc. i realització en equip de murals, etc. • Realització d'activitats artístiques relacionades amb la lectura del llibre: exposició de dibuixos sobre els personatges, disseny d'una nova portada, confecció d'una maqueta de la ciutat o paratge on es desenvolupa l'acció de la història, confecció de l'escenari i la decoració per a dramatitzar un text teatral llegit, realització d'un recital de poemes, etc. • Escriptura d'una carta individual o col·lectiva a un autor o autora per comunicar-li la nostra opinió sobre la lectura d'una obra seua. • Invenció d'endevinalles sobre la trama de la història d'una obra llegida. • Realització d'activitats de caràcter lúdic i festiu: excursió a la ciutat o poble real on esdevé l'acció del llibre llegit, organització d'una festa de disfresses relacionada amb el món dels personatges apareguts en una obra llegida, etc. • ... - ACTIVITATS COMMEMORATIVES RELACIONADES AMB EL LLIBRE I LA LECTURA D'ÀMBIT GENERAL: DE CICLE, DE CENTRE, DE LOCALITAT, ETC. • Assistència a la representació d'obres de teatre infantil per tal de potenciar la lectura de textos dramàtics. • Organització i celebració d'un dia o d'una setmana cultural al centre sobre el món de la lectura: 2 d'abril (dia internacional del llibre infantil) o 23 d'abril (dia internacional del llibre). • Convocatòria de campanyes de sensibilització: publicitat, eslògans, manifestos a favor de la lectura, confecció de punts de lectura, etc. • Preparació i realització d'una visita col·lectiva a una fira del llibre que se celebri en el mateix poble o en una altra ciutat de la comarca o del país. • Decoració d'una estança del centre amb els personatges i els objectes apareguts en un llibre: el museu de les històries. • Fer un conte col·lectiu de centre. • Dramatització de contes entre nivells. - ESTRATÈGIES DE REFORÇAMENT I DE CONSOLIDACIÓ PERMANENT. • Mantenir un contacte permanent i habitual amb	-Valoració de les activitats pel que respecta a l'organització i el desenvolupament de les activitats fetes a nivell escolar. -Grau de participació del col·lectiu escolar (mestres, alumnes, AMPA i famílies) en aquest pla lector. -Resultats avaluable de les activitats i de les campanyes d'animació lectora dutes a terme. -Relació de quines han sigut les estratègies més utilitzades. -Relació de quines han sigut les estratègies

l'alumnat per a esbrinar què estan llegint i saber-ne l'opinió.(Fent ús del registre de l'agenda). • Compartir lectures amb l'alumnat. • Valorar l'esforç i la tasca lectora de l'alumnat en els informes d'avaluació continua i en els de caràcter trimestral. • Respectar les opinions que manifesten en relació a les lectures que realitzen. • Fer molt de cas quan els alumnes porten un llibre a l'aula i mostrar-lo a la resta dels companys, ressaltar si l'han llegit pel seu compte i motivats pel plaer de la lectura. • Suggestir lectures de llibres: és a dir, exercir en l'alumnat una espècie d'orientació sobre quines lectures són les adequades per a cada alumne segons les seues respectives tendències i gustos personals. • Promoure i facilitar en l'aula l'intercanvi de dades informatives d'interés sobre possibles lectures entre l'alumnat. • Destacar i comentar habitualment notícies de la premsa relacionades amb el món de la cultura i dels llibres: concessió de premis a escriptors i escriptores, celebracions de fires de llibre, exposicions, articles d'opinió interessants, etc. • Renovar i ampliar amb una certa freqüència la dotació dels llibres de la biblioteca d'aula. • Visitar amb freqüència la biblioteca del centre i la biblioteca pública més pròxima.	més efectives de cara a l'alumnat.

6.3. LES FAMÍLIES

OBJECTIUS:

1. Informar i formar els pares i les mares de la importància de la lectura: la seua repercussió en el bon funcionament i rendiment escolar i en la formació integral de la persona.
2. Orientar-los sobre les fórmules per aconseguir un ambient familiar favorable a la lectura.
3. Proposar i facilitar la participació i col·laboració de les famílies en les activitats de foment lector que s'hi programen.
4. Implicar l'AMPA del centre en el pla anual de foment de la lectura del centre.

ACTUACIONS I ACTIVITATS:

- Realització de fulls informatius per als pares i les mares amb la doble intenció d'informar-los sobre la importància de la lectura i orientar-los i conscienciar-los sobre la formació d'un ambient familiar favorable a la lectura.
- Invitació a les mares i als pares a participar en les activitats i les campanyes d'animació lectora que organitza el centre.
- Realització de xarrades que servisquen per a la seua formació com a pares en relació a la potenciació de la lectura en els seus fills.
- Implicació de la junta directiva de l'AMPA del centre en el pla anual de foment de la lectura amb l'organització d'activitats i amb una aportació per augmentar el fons bibliogràfic de la biblioteca del centre o per a donar suport a les activitats del centre que ho necessite.

CRITERIS D'AVUACIÓ:

- S'han fet? Sí o no?
- S'han establert uns procediments per avaluar la lectura dels fulls i la satisfacció o conformitat de les famílies amb el contingut exposat? Si s'han tingut en compte, quins resultats s'han extret?
- Grau de participació de les mares i dels pares en les activitats i en les campanyes d'animació lectora organitzades per centre.
- Nombre de persones participants en cada una de les xarrades i activitats formatives fetes de cara a les famílies i grau de satisfacció?
- S'ha implicat la junta directiva de l'AMPA en el pla anual de foment de la lectura?
- Nombre d'activitats organitzades directament per l'AMPA i grau de satisfacció.
- La junta directiva de l'AMPA ha elaborat una memòria per avaluar la implicació i participació de l'associació en el pla anual de foment de la lectura del centre? S'ha inclòs en la memòria del pla?

6.4. L'ENTORN DEL CENTRE (BIBLIOTECA, AJUNTAMENT, LLIBRERIES, ENTITATS CÍVIQUES I SOCIALS, EDITORIALS, ETC.)

OBJECTIUS:

1. Mantenir un contacte periòdic i una actitud de col·laboració mútua amb les institucions i entitats públiques i privades que promouen iniciatives educatives i culturals relacionades amb el foment de la lectura, especialment amb les de l'entorn més pròxim al centre: biblioteca municipal, Ajuntament, etc.
2. Propiciar la col·laboració i l'intercanvi d'idees i experiències amb els altres centres de la localitat .
3. Establir els procediments i la col·laboració entre el centre i els mitjans de comunicació de l'entorn.
4. Afavorir la comunicació i la informació del centre amb el món dels llibres –escriptors i escriptores, il·lustradors i il·lustradores, llibreries, editorials, distribuïdores, etc.– per a propiciar la col·laboració i la realització d'activitats.

ACTUACIONS I ACTIVITATS:

CRITERIS D'AVALUACIÓ:

- Nombre d'activitats en què s'ha participat amb la biblioteca municipal, amb l'Ajuntament o amb altres institucions o entitats.
- Grau de satisfacció de cada una de les activitats anteriors i idoneïtat per al nivell educatiu en què es feien.
- Nombre de participants del centre i resultats aconseguits en els concursos d'escriptura en què s'ha participat.
- Nombre de visites i xarrades fetes per professionals relacionats amb el món del llibre, la lectura i l'escriptura.
- Grau de satisfacció de cada una d'aquestes visites i xarrades.
- Nombre d'informacions relacionades amb les activitats del pla de foment de la lectura del centre.
- Nombre de col·laboracions de la comunitat educativa del centre en els mitjans de comunicació.
- Relació de les accions o activitats fetes conjuntament amb altres centres i grau de satisfacció.
- Relació de les accions i de les activitats fetes amb el suport i la participació de les institucions i entitats públiques i privades, i grau de satisfacció en cada una d'aquestes.

7.RECURSOS DISPONIBLES I NECESSARIS PER A APLICAR EL PLA LECTOR DE CENTRE

7.1. BIBLIOTEQUES D'AULA

Les biblioteques d'aula són un recurs imprescindible per a fomentar la lectura, sobretot en l'Educació Infantil i Primària, perquè aproximen el llibre als xiquets i les xiquetes i el fan visible en l'entorn de l'aula, l'espai físic en què passen la major part del temps de la seua vida escolar. S'ha de potenciar l'ús de la biblioteca d'aula i reforçar la dotació de llibres de consulta –diccionaris, vocabularis, etc., com també introduir la presència a l'aula d'ordinadors amb connexió a Internet.

Per tot això, considerem que les biblioteques d'aula al nostre centre són un recurs de cabdal importància per a l'èxit de les actuacions i de les activitats del pla de foment de la lectura i, en aquest sentit, acordem que:

- La persona responsable del bon funcionament de les biblioteques d'aula és el professor tutor o en el cas de les aules específiques –PT, Anglès, Música, etc.– el professorat especialista encarregat de l'aula.
- Al començament de cada curs escolar, en les aules de cada nivell escolar el tutor o tutora organitzarà i muntarà la biblioteca d'aula en l'espai físic que considere idoni i procedirà a la decoració del lloc amb la intervenció de l'alumnat. A les aules específiques també es procedirà a la posada en funcionament de les seues biblioteques amb la col·laboració, sempre que siga possible, de l'alumnat que les utilitza.
- En cada aula, s'anomenaran uns encarregats o bibliotecaris d'aula que tindran, entre altres, la missió de vetlar pel compliment de les normes de la biblioteca d'aula i del funcionament del servei de préstec, amb la supervisió del professorat tutor.
- S'elaboraran, amb la participació de l'alumnat, unes normes d'ús de la biblioteca d'aula senzilles i pràctiques que s'exposaran en un cartell ben visible en el racó assignat per a la biblioteca d'aula.
- S'establirà, en primària, un seguiment de lectures consensuat per l'alumnat de la classe en què es reflectirà els llibres llegits per cadascú – amb independència que aquests siguen llibres de la biblioteca d'aula, de la del centre, de la localitat o llibres particulars de l'alumnat– i fent-ne distinció de la llengua en què estan escrits: valencià, castellà, anglès...
- El professorat tutor o especialista, amb la participació de l'alumnat, establirà les estratègies que en cada aula faciliten la motivació per la lectura: tauler de recomanacions, recompenses i distincions,

presentacions de llibres, exposicions temàtiques de llibres de la biblioteca d'aula o d'altres aportats per l'alumnat, etc.

- En cada curs escolar serà necessària una renovació de la biblioteca d'aula. D'una banda, es donaran de baixa aquells llibres que estiguen ja en un estat molt deteriorat i, per l'altra, s'efectuaran noves adquisicions per augmentar-ne el fons bibliogràfic.
- El professorat tutor o especialista farà sempre una avaluació final a l'acabament del curs escolar que traslladarà a la comissió coordinadora del pla de foment de la lectura per a la seua consideració en la memòria del pla.

7.2. BIBLIOTECA DEL CENTRE

La biblioteca del centre és, conjuntament amb les biblioteques d'aula, un dels pilars fonamentals al voltant del qual s'ha de sustentar una part significativa de les accions i de les activitats del pla de foment de la lectura al nostre centre. No obstant això, degut a la falta d'espai físic per a l'organització d'aquesta, s'aprofitarà la proximitat de la biblioteca municipal.

La comissió coordinadora del pla de foment de la lectura planificarà anualment els contactes i les col·laboracions que es consideren oportunes i interessants amb la biblioteca pública de la localitat .

7.3. AULA D'INFORMÀTICA

Des de la irrupció d'Internet i l'auge i perfeccionament de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC), les aules d'informàtica han esdevingut molt més que un espai per a aprendre a utilitzar uns aparells –els ordinadors– i uns programes informàtics determinats. A hores d'ara, són també unes aules amb uns recursos informatius i didàctics d'una diversitat extraordinària que no hem de desapropiar especialment si es tracta de fomentar la lectura i l'escriptura entre l'alumnat del centre. Per això, acordem que en cada curs escolar:

- S'anomenarà, entre el professorat del centre, una persona o equip responsable de l'aula d'informàtica que en tindrà cura de l'organització i del bon funcionament.
- S'establirà un horari d'ús de l'aula d'informàtica per a cada grup d'alumnes del centre .
- S'elaborarà –si no n'hi ha– un document amb les normes d'organització i de funcionament de l'aula d'informàtica.

- La persona encarregada de l'aula, amb la participació de la comissió coordinadora del pla de foment de la lectura, planificarà per a cada curs escolar un programa d'activitats relacionades amb el foment de la lectura per a desenvolupar en l'aula d'informàtica. Aquestes activitats s'inclouran en la planificació general de l'aula i en el pla anual de foment de la lectura, documents que formen part de la programació general anual del centre.
- El responsable de l'aula d'informàtica s'encarregarà del manteniment dels aparells i del bon funcionament dels programes informàtics, com també de la renovació i actualització dels recursos digitals que ofereix l'aula.
- La persona encarregada de l'aula d'informàtica, en col·laboració amb la comissió de coordinació del pla de foment de la lectura, proposarà cada curs sessions formatives per al professorat en què s'informe de les possibilitats que la xarxa electrònica té per a motivar en l'alumnat el gust per la lectura.
- L'encarregat de l'aula facilitarà informació periòdica dels cursos que les institucions i entitats acadèmiques convoquen relacionats amb l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC).
- A l'acabament del curs, la persona encarregada de l'aula informàtica farà una avaluació de les activitats fetes per a incloure-la en la memòria anual del pla de foment de la lectura.

7.4. RECURSOS HUMANS

D'acord amb el que s'ha exposat als apartats anteriors i amb el que s'exposarà a l'apartat sobre a qui li correspon aplicar totes i cadascuna de les actuacions del pla de foment lector, queda ben clar que tot el professorat del centre hi ha d'estar implicat i, en conseqüència, forma part dels recursos humans de què es disposa. Però, a més del professorat, hi ha altres recursos humans que poden –i han de– ser utilitzats, si se'ls demana la col·laboració. Ens referim, per exemple:

- Als pares i les mares, mitjançant l'AMPA, que poden participar activament en aquelles activitats en què la seua presència es considere oportuna i/o necessària.
- A personal que treballa en la biblioteca pública de la localitat –bibliotecaris, auxiliars, etc.– que sempre pot exercir una funció d'assessorament i amb el qual es poden fer activitats conjuntament.

- Als tècnics municipals d'educació i cultura que poden programar activitats patrocinades per l'ajuntament i que s'adeqüen als interessos i objectius del pla de foment de la lectura.
- Als psicopedagogs escolars que, per la seua implicació en els centres, poden aportar moltes idees i participar en les activitats que necessiten de la seua col·laboració.
- Als escriptors i escriptores de la localitat o de la comarca que, per la seua proximitat, poden accedir amb més facilitat a participar en alguna activitat.
- A totes aquelles persones de reconegut prestigi social i cultural de la localitat que es presten a participar en les activitats del pla de foment de la lectura.
- Als contacontes o narradors tradicionals, professionals o familiars de l'alumnat del centre.
- Als assessors de formació del professorat.
- Als representants i promotors de les editorials.

7.5. ALTRES RECURSOS

A més de tots els recursos relacionats amb anterioritat, n'hi ha d'altres que també és necessari tenir en compte, com per exemple:

- **Els recursos econòmics**, sense els quals no es pot planificar correctament cap tipus d'iniciativa. En aquest sentit, ja hem comentat la conveniència d'assignar una quantitat anual per a les biblioteques d'aula i per a l'aula d'informàtica, però aquestes quantitats han de formar part d'un pressupost econòmic que contemple les despeses del conjunt de totes les activitats de foment de la lectura del centre i que s'inclourà en el pla anual. L'aportació econòmica assignada procedirà, com és lògic, del pressupost general del centre, però també podrà contemplar altres assignacions –de l'AMPA, de la dotació d'un projecte presentat a l'ajuntament o qualsevol altra institució o entitat pública, de la participació en un premi, etc.
- Els recursos materials i humans que ens pot oferir **la biblioteca municipal**. L'espai físic de la biblioteca pública de la localitat és un lloc en què es poden fer activitats planificades pel centre o bé participar en les que organitza la biblioteca. També convé no oblidar que es poden fer

préstecs col·lectius de llibres de la biblioteca municipal per a ampliar temporalment el fons bibliogràfic de les biblioteques d'aula.

- **L'ajuntament**, del qual es poden aconseguir subvencions i recursos econòmics mitjançant projectes. A més, convé informar-se de les activitats educatives i culturals programades al llarg del curs – convocatòria de concursos de redacció, representacions teatrals, conferències, presentacions de llibres, etc.– per a participar-hi amb l'alumnat o amb el professorat.
- La resta dels **centres educatius de la localitat** amb els quals devem intercanviar idees i experiències, a més de plantejar projectes comuns que possibiliten i faciliten la realització d'activitats inassolibles per un centre sol: convocatòria d'unes jornades o curs de formació per al professorat sobre temes relacionats amb el foment de la lectura, visita d'un escriptor o escriptora de prestigi a la localitat, etc.
- **Les institucions i les entitats públiques i privades** de caràcter cultural i educatiu que tenen, sovint, una relació directa amb les activitats de foment de la lectura i a les quals podem sol·licitar suport, assessorament i col·laboració: Fundacions per al Foment de la Lectura, fundacions bancàries, instituts culturals de caràcter local, comarcal, provincial, autonòmic o estatal, etc.
- **Les editorials** ofereixen recursos com ara propostes didàctiques sobre títols concrets, plans lectors, animacions lectores, etc.
- **La llibreria o les llibreries** de l'entorn amb les quals, a més de rebre informació sobre les novetats editorials d'interès per al centre, també podem establir fórmules de col·laboració i fer activitats conjuntament: visita a la llibreria, fires de llibre al centre, etc.
- **Els mitjans de comunicació** locals i comarcals que poden ajudar a la difusió de les activitats i al prestigi social de les accions que es fan del pla de foment lector. En l'actualitat, a més dels mitjans tradicionals – premsa, ràdio i televisió– estan proliferant diaris digitals i xarxes comunicatives molt seguides i consultades, sobretot, pels joves.

8. RESPONSABILITATS: A QUI LI CORRESPON APLICAR TOTES I CADASCUNA DE LES ACTUACIONS DEL PLA DE FOMENT LECTOR

El pla de foment de la lectura del centre ha sigut redactat pel Claustre de professors a començament del curs escolar 2011-2012 .

Una vegada redactat el pla, ha estat revisat pel claustre i aprovat definitivament pel Consell Escolar del Centre en la reunió celebrada el dia 9 del mes de novembre de l'any 2011

Amb la finalitat de revisar el Pla es constituirà una Comissió Coordinadora composta per:

- a) La cap d'estudis.
- b) Els coordinadors i les coordinadores de Cicle.

I d'acord amb aquest document que forma part ja del projecte educatiu del centre, la comissió coordinadora del pla de foment de la lectura es constituirà cada curs escolar amb idèntica composició i serà l'encarregada de concretar les accions i les activitats a fer en cada curs escolar relacionades amb la promoció de l'hàbit de la lectura: és a dir, d'elaborar el pla anual de foment de la lectura del centre que ha de constar en la programació anual del centre. I, per això mateix –prèvia consulta a la resta de les persones, cicles i/o departaments i comissions responsables que en tinguen relació– assumirà també la funció de proposar al centre la realització d'un treball conjunt de foment lector relacionat amb les efemèrides i commemoracions de l'any, tant de caràcter literari com d'un altra temàtica: històrica, científica, filosòfica, lingüística, ecològica, etc.

La comissió coordinadora, a més, promourà la col·laboració amb l'associació de pares i mares (AMPA) del centre, amb l'associació de l'alumnat, així com amb les entitats públiques o privades que duguen a terme iniciatives i projectes que contribuïsquen al desenvolupament d'activitats de foment de la lectura al centres escolars i el seu entorn.

Per tant, la comissió coordinadora té la missió de promoure i de coordinar totes les accions i activitats que es facen al centre relacionades amb el foment de la lectura, però això no significa que els membres de la comissió en siguin els únics actors. De fet, la responsabilitat de cada una de les activitats es farà constar en la concreció del document del pla anual de foment de la lectura i, depenent de les activitats proposades, la responsabilitat s'assignarà a l'equip directiu, als cicles, als coordinadors, al professorat de cada una de les aules, als especialistes d'una matèria determinada, a les persones encarregades de l'aula d'informàtica o a qui corresponga.

És molt important que es faci constar aquesta responsabilitat, perquè, a l'hora de fer-se l'avaluació anual, les deficiències es detectaran amb facilitat i cada responsable informarà amb més coneixement de les propostes de millora que siguin convenients d'introduir.

9. TEMPORALITZACIÓ, AVALUACIÓ, REVISIÓ I PROPOSTES DE MILLORA

El document marc elaborat, o pla de foment de la lectura del centre, a partir de la seua aprovació i inclusió en el projecte educatiu del centre, és el referent principal

que cada curs guiarà l'elaboració dels plans de foment de la lectura anuals. En conseqüència, tindrà una vigència indefinida, mentre no se'n redacte un altre i s'aprove, amb independència que es puguin introduir les correccions i les millores que es consideren necessàries després de cada una de les avaluacions anuals que es facen.

Això significa, com és lògic, que els plans de foment de la lectura de cada curs escolar tindran una temporalització anual i seran revisats i avaluats en finalitzar el curs –d'acord amb l'Ordre 44/2011, de 7 de juny– per la comissió coordinadora que en farà una memòria que serà inclosa en la memòria anual general del centre que s'ha d'aprovar pel Consell Escolar. Aquesta memòria, a més d'una relació de les accions i activitats fetes durant el curs farà una avaluació del pla anual de foment de la lectura que, necessàriament, reflectirà els aspectes següents:

a) Els avanços de l'alumnat quant a hàbits lectors.

b) Les activitats exercides en el pla.

c) La consecució dels objectius proposats.

d) L'aprofitament dels recursos del centre.

e) Altres continguts previstos en el pla.

De l'avaluació que se'n faça, s'extrauran les conclusions que permeten expressar les propostes de millora que s'acorden per a introduir-les en el pla de foment de la lectura, en cas necessari, o per a tenir-les en compte a l'hora d'elaborar la proposta d'activitats per al curs següent.

Pel que respecta a l'avaluació de les activitats concretes, cada equip o persona responsable haurà de portar un registre d'avaluació –nombre d'accions o activitats fetes, grau de satisfacció, resultats aconseguits, etc.– que ha de servir de consulta imprescindible per a fer un bon seguiment de com s'aplica el pla de foment de la lectura a l'hora d'elaborar la memòria anual del pla.

10. DIFUSIÓ DEL PLA LECTOR DE CENTRE

Tant el document del pla de foment de la lectura del centre com la concreció anual que se'n faça cada curs escolar estaran a disposició de tota la comunitat educativa. En aquest sentit, la comissió coordinadora del pla serà l'encarregada de la difusió:

- Facilitarà la informació bàsica del pla anual de foment de la lectura a l'equip directiu perquè la incloga en l'edició de l'agenda escolar com a informació a les famílies i que es distribueix a començament de cada curs.

- Proporcionarà al professorat nou els documents del pla i a tot el professorat la concreció anual de les activitats de foment de la lectura acordades per a tot el centre en cada curs escolar.

- Col·laborarà amb el professorat tutor perquè es done la informació més rellevant del pla en les reunions inicials amb els pares i les mares de cada aula.

- Amb la supervisió de l'equip directiu, redactarà notes de premsa i informarà, els mitjans de comunicació locals i comarcals –premsa escrita impresa i digital, ràdio i televisió– de les activitats i dels actes més importants que es facen al centre relacionats amb el foment de la lectura. Aquest aspecte es tractarà especialment amb cura i atenció prioritària, perquè, sens dubte, la repercussió social de les activitats que es facen al centre o d'aquelles en què participa l'alumnat, repercuteix

sempre favorablement en la valoració positiva i en l'autoestima de tota la comunitat educativa del centre i, per tant, reforcen la motivació i l'interés per l'aprenentatge.

- Informarà al professorat del centre perquè participe en els premis de bones pràctiques de foment de la lectura que es convoquen anualment, tant per institucions públiques com per entitats privades de la Comunitat Valenciana, d'Espanya o d'Europa.

11- MODEL PER A LA PROGRAMACIÓ DE L' ACTIVITAT

PROGRAMACIÓ DE L'ACTIVITAT

NOM DE L'ACTIVITAT:	
UNITAT DIDÀCTICA:	
TEMPORALITZACIÓ:	
NIVELL:	
DESCRIPCIÓ:	
RECURSOS:	
CONTINGUTS DIDÀCTICS:	
AVALUACIÓ:	
PROPOSTES DE MILLORA:	